

կին մէջ:

Ահա հայոց պատմութեանն զբուռ մը:

Անմահն Կոմիտասի համազգայնօրէն փոստարանութեան օրերն են: Երեւանը, ամբողջ Հայաստանը ցնծութեան մէջ են, որուն մասնակից են Խորհրդային Միութեան հանրապետութիւնները: Հատորի հեղինակը իր առաջին տանգրիպումը ունեցած է մեծարող լի տաղանդաւոր աշակերտին եւ իր ընկերոջ Միհրան Թումանյանի, որը զժրգագրարար արկար է եւ բժիշկներու խորհուրդով իր բնակարանէն պիտի հետեւի իր սքանչելի ուսուցչի մեծարանքի տօնին: Բայց պետութիւնը սամէն կարգադրութիւն ըրած է իր բնակարանէն հետեւելու մեծարանքի ցոյցերուն եւ հաճոյանալու: Այս կարգադրութիւնը եղած է անոր հիւանդութիւնը աւելի չճանրացնելու հոգածութեամբ:

Հանդիսութեան բոլոր օրերուն հատորին հեղինակը հետը տարած է իր ընթերցողները ուր որ գնացած է ու տեսակցութիւն եւ զրոյց ունեցած հին ու նոր փառքերուն, մեծութեանց որոնցմով հայութիւնը կը պարծի, օրինակ՝ Վ. Համբարձումեան, Օհանջանեան, Չեքիչեան, Հասրէթեան, Մահարի, Կապուտիկեան եւ այլն:

Հայութեան համար պատուարեր է երբ յուշամատենի հեղինակը կը խօսի իրական սեռի պատուախնդրութեան, պարկեշտութեան եւ տոհմային հիւրասիրութեան մասին: Նուազ ուշադրաւ չէ նոր սերունդի հայրենասիրութիւնը հայրենիքին օգտակար ըլլալու համար:

Առանց կանգ առնելու հատորին մէջ տեղ դրած Սփիւռքահայ ուսանողներու մի քանիներու տղեղութեանց, հայրենիքը վարկաբեկող, զայն չարաչառող, ամօթի զգացումէն մերկացած, որոնք հատորի հեղինակը ընկերութեան զգուելի առնէտներ կ'անուանէ, ներկայ ըլլանք տօնակատարութեան եղբայրակից նիւտին, գումարուած Նոյեմբեր 2ին, Պետական Ակադեմիայի Դահլիճին մէջ, ուր ներկայ են զիտնականներ, գրադէտներ, թատերական գործիչներ, կառավարական պաշտօնեաներ, Սովետական Միութեան հանրապետութեանց ներկայացուցիչներ:

Օրուան հանդիսութեան կ'ատենապետէ Տոքթ. Սեւակ, համաժողովին հանդամանօրէն կը ներկայացնէ բոլոր խօսողները, եւ ամէնէն վերջ խօսք կուտայ հատորին (գրախօսող)

ՏՈՔԹ. ԱՐՄԷՆ ԶԷՐԷՃԵԱՆ ԵՒՐՈՊԱ ՄԵԿՆԵՑԱԻ

Մեծ հաճոյքով տեղեկացանք թէ Փրոֆեսոր-Տոքթ. Արմէն Վ. Ճէրէճեան՝ կրթական նախարարութեան կողմէ պարզեւարուած «Կրեմք»-ով մը՝ Ապրիլ Տին մեկնած է Եւրոպա: Ան պիտի այցելէ տասնեակ մը երկիրներու համալսարաններն ու մշակութային հաստատութիւնները պատրաստելու համար:

1. Բաղլատական մեթոտարանութիւն օտար լեզուներու ուսուցման: (*)
2. Բաղլատական քննարկութիւն կրթական սիստեմներու եւ վարչութեանց: (*)

Լեզուաբան եւ պատմարան յարգելի փրոֆեսորը պիտի մասնակցի նաեւ Լեզուաբաններու Միջազգային Համաժողովին, որ տեղի պիտի ունենայ Վիէնայի մէջ, Յուլիս 2-6:

Իր Տիկինը, Բերտաբէ Ճէրէճեան, կ'ընկերանայ իրեն:

Կը մաղթենք իրենց բարի ճանապարհ եւ յաջողութիւն սոյն համամարդկային ձեռնարկին առթիւ, որ, միտահ ենք, պիտի ունենայ նաեւ իր ազգային օգուտները:

(*) 1. A Comparative Methodology of Foreign Languages.

(*) 2. A Comparative Survey of School Systems and Administrations.

ԿԱՐԴԱՅԷՎ ԵՒ ՏԱՐԱՄԵՅԷՎ
«ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»Ը

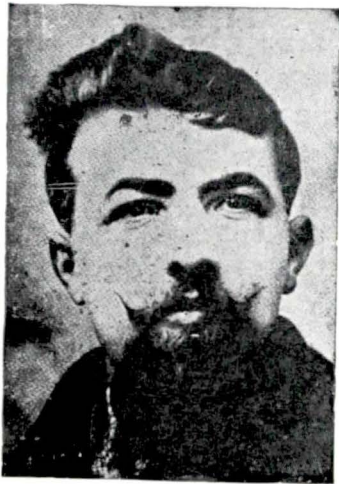
հեղինակին, որը շեշտելով Կոմիտասի մեծութիւնը կը յայտնէ չնորհակալութիւն իր եւ իր ընկերներու կողմէ հայրենի կառավարութեան եւ ժողովուրդին իրենց հիւրասիրութեան, հոգածութեան համար:

Իսկ այս տողերը դրողն ալ լրացնելով դեղեցիկ մատենի ընթերցումը, որ իր հոգեկան վայելքը կատարեալ ըրաւ տանելով զինքը ե՛ւ ծիծեռնակարերդ ե՛ւ Սարտարապատ ե՛ւ հայութեան Հաւատքին Բերդը, կը յայտնէ խորունկ չնորհակալութիւնը սիրուած զրապէտին՝ Յակոբ Յ. Ասատուրեանին:

ՍԱՐԳԻՍ ՏԻՐՈՒՆԻ ԱԻԱՆԴԵՐՈՎ

ՊԵՊՕ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Անհատներու եւ հաւելարականութիւններու ստեղծած աւանդները չեն մոռցուիր, երբ դանոնք պահո՛ղ, զարկացնո՛ղ եւ անոնց վրայ գուրդուրացողներ շարունակեն գոյատեւել... : Նոր այժմէութիւն ապա այդ աւանդներուն... :

Սարգիս Տիրունի

Արդարեւ, Սարգիս Տիրունիի անվեհեր զազափարապաշտութեան, անսակարկ հայրենասիրութեան, անման խիզախութեան եւ ազգային բարձրագոյն գիտակցութեան աւանդները վառ ու կենդանի կը մնան հայ կեանքէն ներս՝ որովհետեւ զինք ծնող կուսակցութիւնը կենդանի գործօն մըն է հայկական սփիւռքի հանրային բեմին վրայ : Որովհետեւ, իր զազափարներուն եւ սկզբունքներուն ամբողջական հաւատարմութիւն յայտնած, իր անունը կրող ուսանողական եւրիտասարդական կազմակերպութիւնը՝ կը շարունակէ ընթանալ իր աւանդներով :

Հայկական սփիւռքի կազմաւորման առաջին կազմակերպիչներէն է Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան գրօշին տակ գործած անձնըւէր զեկափարը, ազգային գործիչը, պերճախօս հռետորը, խիզախ հրապարակազիրը եւ էրթական նուիրեալ մշակը, որ միտածամակ եղաւ Սարգիս Տիրունին :

Մինչեւ իր եղբրական մահը, զազափարական պատնէչի վրայ, Սարգիս Տիրունին նըւիրուեցաւ հայկական սփիւռքի երկու կարեւոր կեդրոններուն՝ Սուրիոյ եւ Լիբանանի

հայութեան ազգային զիմազրականութեան կառույցներուն ամբողջման՝ հայ զպրոցին, ազգային հասարակական զպրոցին, հայ մասուլին եւ հայրենիքի կենդանի իրականութեան մէջ տեսնելու՝ ազգապահպանման վտեմ զազափարին իրականացումը : Հայկական բսփիւռքի հասարակական ու զազափարական մտքի այն առաջնորդող ներկայացուցիչներէն հանդիսացաւ Սարգիս Տիրունի, որ ամէն զազափարէ վեր նկատեց հայ հայրենիքի եւ հայկական պետութեան գոյութեան իմաստը՝ առաջին մէկ օրէն նուիրուելով եւ լծուելով Ս. Հայաստանը սփիւռքահայութեան մէջ ծանօթացնելու հայրենասիրական պայքարին... : Ըն առիկա, այնպիսի շրջանի մը, երբ Ս. Հայաստանի ներկայ վարչաձեւը կը նեղէր խարխափումով յատկանշուող իր առաջին քայլերը : Այնպիսի շրջանի մը, երբ սփիւռքահայութիւնը ոչ միայն «տաք» չէր բոլորովին հայաստանի հանդէպ, այլեւ թերահաւատութեամբ ալ կը մօտենար անոր յետագայ զարգացման նկատմամբ : Հայ կեանքի համար զժուար պայմաններու մէջ, Սարգիս Տիրունին ահաւատաց հայրենիքէ եւ հայութեան լուսաւոր ազգային : Կը սպասուի, որ իր հայրենասիրական այս գիծին ճշմարիտ գնահատութիւնը տրուի ներկայ հայրենիքէն ներս, որուն արժանի է լիովին :

Փազափարական նուիրումին մէջ, հայութիւնը որդեկրած երկրորդ հայրենիքներու ազգային անկախութեան եւ զերիշխանութեան հանդէպ եւս, Սարգիս Տիրունի նոյնքան նախանձազրութիւն եւ պայքարի ոգի ցոյց տուաւ՝ յաճախ հալածանքի թիրախ գանձալով զազութարար տէրութեանց կողմէ : Սուրիոյ եւ Լիբանանի անկախութեան եւ զեմոկրատական ազատութիւններու համար մղուած պայքարին մէջ, տեղացի արար ժողովուրդներու կողքին, Սարգիս Տիրունիի անունը պիտի մնայ քանդակուած՝ պատմական այդ շրջաններու զրուելիք պատմութեան էջերուն մէջ :

Ազգային - հայրենասիրական մակարդակի վրայ թէ զազափարական - քաղաքական պայքարի մէջ, Սարգիս Տիրունին օգտագործեց բեմը որպէս պերճախօս հռետոր եւ զբիւշը, որպէս խիզախ հրապարակազիր : Իրեն ժա-

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԽՈՐԷՆ ՊԱՐՄԱԳԵԱՆ
ՈՉ ԵԻՍ Է

Պատուարժան Խմբագրութիւն «Ե. Հ.»ի

Յարգելի Պրն. Խմբագիր,

Հաճեցէք թոյլ տալ երկու խօսք ըսելու անոնց մասին, որ ամէնէն շատ մեկան եւ թուղթ կ'սպասեն դադուեթիւ մէջ համադրձակցութիւնը իրականացած տեսնելու: Սակայն իրենք են որ ամէնէն առաջ կ'արդիւնն զայն:

Լիրանանհայութեան պատահած ազէտը ցնցեց ողջ հայութիւնը: Կուսակցութիւնները մօտեցան իրարու միասնաբար դարձանու մասին մտածելու: Գեղեցիկ երևոյթով ողբերգութիւն ստեղծելու: Բայց յայտնի եղաւ որ իրարու քով եկողները անկեղծ չէին: Մէկը սկսաւ դարձեալ իր հին ունակութիւնը՝ ստանձին հանգանակութիւն կատարելու, իսկ միւսը՝ հին, պատմութեան անցած տրխուր դէպքերը վերահրատարակել, որոնք իրենց տեսնին փաստերով հերքուած են:

Կրնան արգարանալ այս երկու կուսակցութիւնները: Թող ընթերցողը պատասխանէ:

Բայց այս դրողը կ'ըօէ, որ ազգային ազէտը կը պարտագրէ ըլլալ յորջ, հին վէրքերը ջրքերու փորձ չընել. իսկ եթէ պիտի խօսինք, պարտաւոր ենք հաւատք ներշնչել ժողովուրդին տակալու, մեր գոյութիւնը յարատւելու համար:

Այս է թելադրութիւնը ազգային ազէտներու:

ԸՆԹԵՐՅՈՂ ՄԸ

մանակակից եւ զինք բեմէն լսած մարդիկ, բացառիկ տպաւորութեամբ եւ համարումով կը յիշեն բեմական շնորհքներ՝ որպէս ամբոյնները գերող խօսքի վարպետ ճարտասան: Իր խօսքին հմայքը երկար ժամանակ պահած է իր ներքոր ազդեցութիւնը իր ունկնդիրներուն հողիններուն թէ գլխակցութեան մէջ:

Սիրգախ Էւ մարտունակ խմբագրի հրապարագրական էջերը, յաւելադէս «Սուրիական Մամուլի» մէջ, յախշտակութեամբ կարգացուած են մամուլի ընթերցողներուն կողմէ: Գրած է իր եւ իր կուսակցութեան դաւանած ճշմարտութիւններուն եւ համոզումներուն մասին: Պիղախօրէն, պայքարող ուղիով...:

Խորունկ ցաւով իմացանք մահը՝ Սահակեան-Լ. Մկրտիչեան Գոլէճի եւ Կիլիկեան վարժարաններու Օթանգակ Մարմնոյ հիմնադիրներէն եւ անոր երկարամեայ օգտաշատ ատենապետ՝ ընկեր Ս. Պարմազեանի, որ տեղի ունեցած է 11 Մարտ, 1979, Կիրակի օր Մատենի ընսայտ հիւանդանոցին մէջ, Մանգլեր, Ն. Ճ.:

Այս տխուր տարիւ, մեր խոր վշտակցութիւնները կը յայտնենք հանդուցեալի այրելին՝ Տիկին Շուշան Պարմազեանին եւ իր բոլոր հարազատներուն:

«ԵՐ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ»

ԳՐԱԿՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆՆԵՐ

- 22 ԱՊՐԻԼ 1979 — ԿԻՐԱԿԻ ԺԱՄԸ 1-ԻՆ ՀԱԽԿԸԹԱԽԱՂ ԵՒ ՃԱՇ Ուստրի Հնչակեան Տան մէջ Կը հրաւիրուի ամբողջ համայնքը
- 29 ԱՊՐԻԼ 1979 — ԿԻՐԱԿԻ ԺԱՄԸ 1-ԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿԱՀԱՆԴԵՍ - ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ Ազրիլեան Եղեռնի եւ Գոաններու Փրաւիտէնս, Հնչակեան Մ.Տիւղի կողմէ
- 16 ՄԱՅԻՍ 1979 — ԶՈՐ., ԺԱՄԸ 1-ԻՆ ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ ԵՒ ՃԱՇ Ուստրի Հնչակեան Տան մէջ Կը հրաւիրուի ամբողջ համայնքը
- 17 ՅՈՒՆԻՍ 1979 — Կիրակի ժամը 1-ին ՅԻՇԱՏԱԿԱՀԱՆԴԵՍ - ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ԱՆՄԱՀ ՔՍԱՆ ԿԱԽԱՂԱՆՆԵՐՈՒ Ուստր, Հնչակեան Տան մէջ

Այս տեսակէտով ալ Սարգիս Տիրունիի անունը խորհրդանիշը դարձած է հայրենասիրական ճշմարիտ կողմնորոշումի մը:

Մնացած է ան մինչեւ օրս դադափարախօսութեան դպրոց մը՝ իր ստեղծած անմաշէլի աւանդներով...:

Կը մնայ, որ իր աւանդները վերարժեւորուին, կեանքի վերածուին...:

Հո՛ն է արդէն դադափարական ճշմարիտ մեծութիւններու յաւերժութեան դադանիքը...:

ԳԱԼԻՖՈՐՆԻԱ

Հ. Մ. Մ. Ի – ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ – ԱԿՈՒՄԲԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱԻ ԲԱՑԱՌԻԿ ՇՈՒՔՈՎ

Մարտի 3-ին, 1979, Շարաթ Երեկոյեան ժամը 7-ին, ընտրանի հոծ բազմութեան մը ներկայութեան, տեղի ունեցաւ Փաստաթնայի Հ. Մ. Մ. Ի նոր ակումբի բացման հանդիսութիւնը, որուն հովանաւորութիւնն ստանձնած էր Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի Հայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, իսկ նախագահութիւնը՝ աղբային բարերար Տիար Արշակ Տիգրանեան:

Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին Հայ Կաթողիկէ Համայնքի հոգեւոր հայրեր՝ Գերշ. Ղ. Միքայէլ Վրդ. Աղբեան եւ Հ. Յովհ. Վրդ. Հեպոյեան, Փաստաթնայի Հայոց Հովիւ Հոգշ. Տ. Նարեկ Վրդ. Մաֆաղէեան, ինչպէս նաեւ Ռ. Ա. Կ. Ի. Հ. Յ. Գ. Ի. Հ. Ե. Ը. Ի. Հ. Բ. Ը. Մ. Ի. Հ. Մ. Ը. Մ. Ի եւ մշակութային ու հայրենակցական տարրեր կազմակերպութեան ներկայացուցիչներ:

Հայ մամուլը կը ներկայացնէր «Նոր Օր», «Առաջարկ», «Լրարբ», «Բաջ Նազար», «Նոր Կեանք», «Արմինիւն Օպերալըր», «Երիտա-

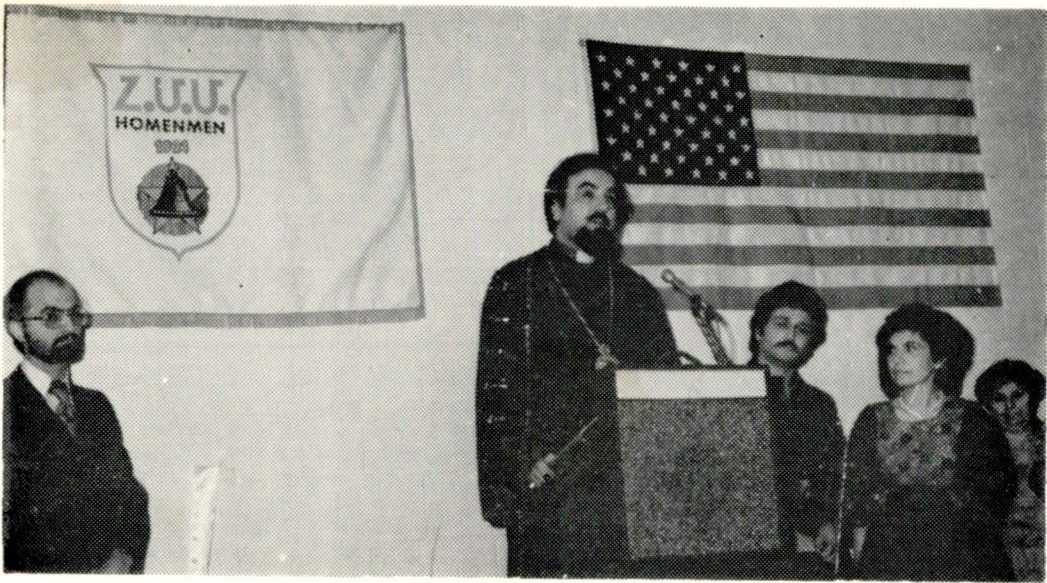
սարդ Հայաստան», «Ապրիլ» երկօրեայ թերթերու, շարաթաթերթերու ու ամսաթերթերու խմբադիրներ ու թղթակիցներ:

Պր. Արշակ Տիգրանեան՝ որոտընդոստ ծափահարութիւններով կտրեց աւանդական ժապաւէնը: Այսուհետեւ ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ Մ. Գ. Հ. Կ. Արեւմտեան Ամերիկայի Գործադիր Մարմնի Ատենապետ եւ Հ. Մ. Մ. Ի Փոխ-Ատենապետ ընկ. Գարբէէլ Մոլոյեան: Ան սրտանց բարի դալուստ մաղթեց ներկաներուն եւ ապա պարզեց Հ. Մ. Մ. Ի փառաշուք անցեալի ատընթեր ներկայի վսեմ առաջադրանքները որ է՝ նոր սերունդին ջամբել ատողջ միաբ, ատողջ մարմնի մէջ: Անոնց մէջ սնուցանել սէր հանդէպ հայ մշակոյթի եւ Մայր Հայրենիքին:

Անդրեւին լեզուով ելոյթ ունեցաւ Հ. Մ. Մ. Ի Ատենապետ՝ ընկեր Փիթըր Տարադեան: Ան նչեց անցնող մէկ տարուան ընթացքին Հ. Մ. Մ. Ի կատարած իրազորումները՝ ակումբի իրականութիւն դառնալը, Տիկնանց Վար-

Աղբային Բարերար՝ Տիար Արշակ Տիգրանեան Հ. Մ. Մ. Ի ակումբի բացման աւանդական ժապաւէնը կտրած պահուն: Իր կողքին (նկարի աջին) Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի Հայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան: Նկարի ձախին՝ Մ. Գ. Հնչակեան Կուսակցութեան Ամերիկայի Արեւմ. Շրջանի Գործադիր Մարմնի Ատենապետ՝ ընկեր Գարբէէլ Մոլոյեան եւ Փաստաթնայի հայոց հոգեւոր հովիւ՝ Հոգշ. Հայր Նարեկ Վրդ. Մաֆաղէեան:

Ողջոյնի եւ օրհնութեան խօսք կ'ուղղէ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան. իր կողքին կ'երեւայ Հ. Մ. Մ.ի Ատենապետ՝ ընկեր Փիթըր Տարազեան:

չութեան կազմուիլը, Ֆուլթոնի երկու խումբերու ստեղծուիլն ու Նոր Սերունդ մշակութային Միութեան գոյատուճը:

Կարգացուցեցան շնորհաւորական հեռագիրներ՝ Ս. Դ. Հ. Կ.ութեան ԱՄՆի Վարիչ Մարմնի, Ուտոր քաղաքի Ս. Դ. Հ. Կ.ի Մասնաճիւղի եւ Տիկնանց Միութեան եւ Լոս Անճելըսի Թէքէեան Մշակութային Միութեան Վարչութեան եւ այլոց կողմէ:

Ներկայ եղող քոյր կազմակերպութիւններու կողմէ ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ՝ «Նոր Օր» երկօրեայ թերթի խմբագրապետ Տիրար Ասատուր Տէօլիթեան: Ան իր ջերմ շնորհաւորութիւնները փոխանցեց Հ. Մ. Մ.ի վարչութեան եւ յաջողութիւն մաղթեց մեր նորահաս սերունդին մտաւոր եւ ֆիզիքական առողջ դաստիարակութիւն ջամբելու գործին մէջ:

Ելոյթ ունեցաւ նաեւ օրուան Նախագահ Տիրար Արչակ Տիգրանեան եւ ընդգծեց որ մարմնամարզութեան առընթեր շատ կարեւոր է նաեւ առողջ նկարագրի կերտելու եւ տիպար հայեր պատրաստելու կոչուած մեր ազգային տարրեր հաստատութիւններու գերը եւ յաջողութիւն մաղթեց Հ. Մ. Մ.ի ազգօ-

ղուս գործերուն:

Հանդէսը եզրափակեց Հիւս. Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան: Ան ըսաւ «եկած ենք կերտելու գեղեցիկ մոզայիք մը: Պէտք է քանդիչ պայքար մղենք, այլ՝ չինիչ: Եթէ կազմակերպութեան մը նպատակն է ազնիւ հողին կերտել՝ այդ ժամանակ կը յաջողի: Այս սրահը ոչ թէ ժամանցի վայրի վերածուի, այլ՝ ըլլայ կրթարան, երիտասարդութեան մէջ կերտէ ֆիզիքական եւ հոգեկան արժանիքներ: Եթէ այդպիսի գործի մը կը լըծուիք՝ անպայման կը յաջողիք: Առ այդ՝ ձեզի կը փոխանցեմ հայրական օրհնութիւններս եւ լուսազոյն բարեմաղթութիւններս Հ. Մ. Մ.ի ղեկավարներուն եւ բոլոր անդամներուն:

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ ֆօֆթէյլ ընդունելութիւն: Հայկական զուարթ եղանակներու ներքեւ ներկաները հիւրասիրուեցան շամփայնով եւ մնացին ուշ երեկոյ, եզրայրական հաճելի մթնոլորտի մը ներքեւ, որ՝ եզակի էր Փաստախնայի համար:

Կատարուեցան նաեւ սրտտուրի նուիրատուութիւններ:

ԹՂԹԱԿԻՅ

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ
19 ՄԱՅԻՍ 1979 — Շսքաք Երեկոյեան
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ Հ. Մ. Մ.ի ԿՈՂՄԷ
(Նոր ակումբի բացման առթիւ)

ՔԱԶԱԿԵՐԵՑ ԷՔ
Հ Ա Յ
ԿԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ
ՄԻՈՒԹԻՆԸ — Հ. Մ. Մ.

ԳԱՆԱՏԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ԹՈՐԱՆԹՈՅԻ ՄԷՋ ԿԸ ՀԻՄՆՈՒԻ Ս. ԽԱԶ ՀԱՅՑ. ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԱՆԿԱԽ ՆԻԻ ԵՈՐՔԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԷՆ

Ու վերջապէս կատարուեցաւ իրականութիւնը, հաւատացեալ ժողովուրդին կամքը պարտադրուեցաւ անհեռատես հոգեւոր հովիւին ու անոր առաջնորդին փառասիրութեան պատճառաւ: Թորանթոյի Ս. Խաչ Հայաստանեայց եկեղեցին ինքզինք ազատ հռչակեց Հիւսիսային Ամերիկայի արեւելեան թեմի առաջնորդութենէն:

Ծխական Խորհուրդը բացատրիկ ժողովով պաշտօնապէս որոշեց հոգեւոր միութարութեանց ու հոգեւոր սնունդի համար հրաւիրել Գերշ. Տ. Արքիւ Սրբ. Եղիս. Շիրվանեանը որպէսզի նախագահէ ծուխին ու մատուցանէ առաջին Ս. Պատարագը:

Ս. Խաչ Հայաստանեայց եկեղեցին կազմուած ու պաշտօնապէս հաստատուած է մասնաւոր հրամանագրով Օնթարիօ նահանգային եւ կեդրոնական կառավարութեանց կողմէ, ապա զիմած Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Մանուկեանին, խնդրելով ծուխին վաւերացումը ու միաժամանակ հոգեւոր հովիւի մը նշանակումը որպէս հոգեւոր սրնունդի մատակարար, իսկ 1978ի Սեպտեմբեր Խաչվերացին ալ Անդրանիկ Պատարագի մատուցում:

Ծխական խորհուրդի ատենապետ Տօքթ. Ար. Վարդան Այնէճեան մասնաւոր պատուիրակութեամբ զիմած էր ուղղակի Առաջնորդ Սրբազանին, Նիւ Եորքի Առաջնորդարանին մէջ, ուր սակայն տեղի ունեցած մտերիմ կարծիքներու փոխանակութիւնը ոչ մէկ արդիւնք առած էր:

1979ին, Յունուարի վերջերը Ս. Խաչ եկեղեցւոյ ծխական խորհուրդէն հաւատացեալ ժողովուրդը պահանջեց հոգեւոր պաշտամունքի մատակարարում, հոգեպարար շարականներով ու հոգեւոր երաժշտութեամբ: Ծխական խորհուրդը իր հաւատացեալներու փափաքին զահայման համար մասնաւոր կարգադրութիւններով Գանատայի կաթողիկէ համայնքի եկեղեցիներով կարգադրութիւններ էլ՝ ընէ Փետրուար 11ի, 18ի եւ 25ի:

Թորանթոյի նոր նշանակելի հոգեւոր հովիւը՝ Հոգշ. Վաղդէն Ծ. Վրդ. Քէչիշեան, կը փորձէ խափանել այս արարողութիւնները,

Սրբազան Առաջնորդի անունով զիմելով կաթողիկէ Առաջնորդին եւ կը համոզէ արդեւք ըլլալ, մինչեւ լուրը կը հասնի Ս. Խաչի ծխական խորհուրդի ատենապետին:

Փոխան ժամերգութեան 24 ժամուայ մէջ 600-է աւելի հաւատացեալներ հաւաքուեցան Օրինեալ Ս. Երրորդութիւն Կաթողիկէ Եկեղեցին, Կիրակի, Փետրուար 11-ին:

Գերշ. Տ. Արքիւ Սրբազան Եպիսկոպոս Շիրվանեան, շրջապատուած զպիւրներով, Ուրարակի Սարկաւազներով ու Աւագ Սարկաւազներով, իր պարթեւ հասակով զգեստաւորուած Սուրբ Պատարագիչի հանդերձով, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ «Հրաշափառ»ով առաջնորդուեցաւ զէպի եկեղեցւոյ դասը ու ապա սուրբ խորան:

Լման տարի մը ու մէկ ամիս եւ երկու շաբաթ անցած էր այն թուականէն, երբ Թորանթոյի երկրորդ ծուխը կազմուած էր Օծեալ Առաջնորդական փոխանորդի աշխատանքով, Առաջնորդ Սրբազանի հրահանգով ու պահանջով եւ սակայն փոշիացած նոյն Առաջնորդի հրահանգով, քանի որ կարգ մը կողմնակի մարդոց հաճելի չէր եղած:

Սկսու թորանթոհայութիւնը ականատես ըլլալ քմահաճ կարգադրութիւններու, առանց իր ծի խայթի պաշտօնանկ եղաւ իշխանաւորը եւ ոչ մէկ պացատրութիւն՝ երբ հարց արուեցաւ, հաւատացեալներու խնդրանքներու անտեսում, Ծրարի կանոնագրի օրէնքներու չդործադրում, Ծխական Խորհուրդի ընտրեալ երեք վարչական անդամներու բողոքով ներկայացուած հրաժարականներուն անգամ կարեւորութիւն չարուեցաւ մինչեւ որ գիտակից ու բանիմաց թորանթոհայութիւնը «պոթկաց», վեց հարիւր ստորադրութիւններով շոգրադիր զէպի Մայր Աթոս, ու առ որ անկէ:

Ապօրենութեանց ու չարին յաղթանակեց շինարար սղին, սուղծուեցաւ Ս. Խաչ Հայաստանեայց Եկեղեցին, որմէ ծնունդ առաւ Ս. Խաչ Ազգային Ամէնօրեայ Վարժարան եւ Ս. Խաչ Գիշերային չափահասներու վարժարանը:

Երկրորդ ծուխը ապաւինեցաւ սրբազան խաչին ու իր աշխատանքի ուժը ստացաւ,

կազմեց Ծխական Խորհուրդ ու հոգաբարձու-
թիւն, որոնց ատենապետներն են Տոքթ. Ար-
գար Վարդան Այնճեանն եւ Տոքթ. Նուպար
Ալեանար:

Չորս հարիւրէ աւելի թորանթոճայ հա-
ւատացեալներ, բոլորն ալ Հայց. եկեղեցւոյ
զաւակներ, մասնաւոր զխմումնազրկելով զօ-
րավիզ կանգնեցան նորակազմ ծուխին, հա-
ւատարմութեան գրաւոր խոստումով իրենց
որդիական անկեղծ նուիրումը ցոյց տուին
հանդէպ Ս. Էջմիածնի ու անոր արժանաւոր
աթոռակալին՝ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգէն Ա.
Ամենայն Հայոց Շինարար Հայրապետին:

Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան Թե-
մի Առաջնորդը ու թեմական Կեդրոնական
վարչութիւնը, Առաջնորդի փոխանորդ Յուսիկ
Ծ. Վրդ.ը որպէս քննիչ զրկեցին Թորանթօ,
ան ալ լուծման չստարեց, փոխանակ Ս.
Խաչը վաւերացնելու, ճարպիկութեամբ քանի
մը Ս. Խաչի բարի ու աստուածալախ ծխա-
կան խորհուրդի անդամներէն համոզելով թէ՛
Առաջնորդը չուտով վաւերացում պիտի տայ,
փորձեց պառակտել կազմակերպուած Աստ-
ուածահաճոյ գեղեցիկ գործը:

Տարիներէ ի վեր Յունուար ամսուայ վեր-
ջին Կիրակին, կը վերապահուէր Ծխական
ընդհանուր անդամական ժողովներու, այս օր
հասած ենք 12 Փետրուարի եւ սակայն ժո-
ղովի հրակէրը չէ արուած, մինչ հրակէրը
նախկին տարուայ ատենադրութեամբ ու օ-
րակարգելով ժողովի թուականէն մէկ ամիս
առաջ պէտք է զրկուէր արատու անդամնե-
րուն:

Չոյզ Բուովարներով Սարկաւազներու ա-
ռաջնորդութեամբ Սրբազան Հայրը ծնրազրեց
Սուրբ Խորանին առջեւ, մասնաւոր արարո-
ղութեամբ օձեց Սրբազան Սկիհը ու մատու-
ցանեց իր ազատ եկեղեցւոյ «անդրանիկ Ան-
մահ Պատարագը»: Խօսեցաւ քարոզ մը ուր
բնարանը առած էր, Աւետարանի Ս. Մա-
թէոսի Ե. Գլուխի 3, 4, 6, 11-րդ համարնե-
րը: Յուզումով անդրադարձաւ անցնող մէկ
տարուան մէջ պատահածներուն:

Թորանթոյի Ս. Խաչ Հայաստանեայց Ե-
կեղեցին զատուելով Հիւսիսային Ամերիկայի
Արեւելեան Թեմի Առաջնորդարանէն հիմը կը
գնէ ապագայի քանատահայ անկախ թեմին,
ու կ'աշխատի իր շինարար Հօր Ն. Ս. Օ. Տ. Տ.
Վազգէն Ա. Ամենայն Կաթողիկոսի բաղձան-
քի իրագործման:

ԹՂԹԱԿԻՅ

Ի ՅԻՇԱՍԱԿ ԸՆԿԵՐ ԱՐՍԷՆ ՏԷՊԱՂԵԱՆԻ ՆՈՒԷՐՆԵՐ ԵՒ ՅԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ս. Գ. Հնչ. Կուսակցութեան
Ամերիկայի Շրջանի Վարիչ Մարմին

Մեր խորագոյց ցաւակցութիւնները վե-
թերան ընկեր Արսէն Տէպաղեանի ախուր
մահուան առթիւ: Կը յուսանք որ արժեքատու
յաջորդներ պիտի գան մասամբ մեղմելու
հանդուցեալի բաց ձգած աշխատանքի ծան-
րութիւնը:

Յարգանք իր յիշատակին:

Ս. Գ. Հնչ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ
ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ԳՈՐԾԱԳԻՐ ՄԱՐՄԻՆ

* * *

Վեթերան ընկեր Արսէն Տէպաղեանի ա-
նակնկալ ախուր մահուան առթիւ մեր խոր
ցաւակցութիւնները կը յայտնենք Ս. Գ. Հըն-
չակեան Կուսակցութեան Ամերիկայի Շրջանի
Վարիչ Մարմին, «Եր. Հայաստան»ի վար-
չութեան, Սահակեան-Լ. Մկրտիչեան գոլէ-
ճի եւ Կիլիկեան Վարժարաններու օժանդակ
մարմինի եւ հանդուցեալ ընկերոջ ընտանեկան
պարագաներուն:

ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ Հնչ. Մ. ՃԻԻՂ
Թորոնթօ, Գանատ

* * *

Հանրածանօթ Հնչակեան վեթերան ընկեր
Արսէն Տէպաղեանի եւ իր կնոջ՝ Էօթէնի աը-
խուր մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի,
25 տուար կը նուիրեմ «Եր. Հայաստան»ին եւ
միանգամայն խոր ցաւակցութիւններ կը
յայտնեմ իր ընտանեկան պարագաներուն:

ՅԱԿՈՒ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ
Փրախտէն, Բ. Ա.

* * *

Իր կուսակցական եւ հանրային գործու-
նէութեամբ հանրածանօթ վեթերան Հնչակ-
եան ընկեր Արսէն Տէպաղեանի եւ իր կնոջ
չարազատ մահուան առթիւ, փոխան ծաղկե-
պսակի, 10 տուար կը նուիրեմ «Եր. Հայաս-
տան»ին:

ԲԱՐԳԷՆ ԳՍՊՊԱՐԵԱՆ
Ուայքիմսկիլ, Մէս.

ՓԱՅԼՈՒՆ (ԲՈԼԻ) ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Փայլուն Սիմոնեան (աղջկանութեան անունով, Փայլուն Կոչկարեան), 1912էն ի վեր բնակութիւն հաստատած էր, Վօթրվիթ քաղաքի մէջ Ն. Ե.: Ծնած էր Էրզրումի Օրօր գիւղին մէջ: Ամուսնացած էր Յովհաննէս Սիմոնեանի հետ, որ Տարման գիւղի մէջ ծնած եւ մեծցած էր:

Ունէր երեք զաւակներ՝ Ժիրայր, Արամ եւ Հրայր: Երեք զաւակներն ալ Երկրորդ մեծ պատերազմին զինուորական ծառայութիւն բերին Ամերիկեան բանակին մէջ:

Փայլունի հօր անունն էր Խաչատուր Կոչկարեան, իր մօրը անունը՝ Խաչատրուհ Ալազեան, քոյրը Նադիկ Պողիկեան, մահացաւ Սէնթ Լուիզի մէջ: Եղբայրներէն Սարգիսը՝ մահացաւ նմանապէս Սէնթ Լուիզի մէջ եւ Արամը մահացաւ Հայաստանի մէջ:

Մեծ Պատերազմի ընթացքին, Հրայրը զինուորադրուեցաւ 1942ի Նոյեմբեր 18-ին: Ան զինուորական նախնական ուսումը ստացաւ Նիւ Եորքի Քէմփ Արթրին եւ Ալապամայի Փորթ Մաքէլանի մէջ: 1943-ի Մայիս 27-ին զրկուեցաւ Եւրոպական պատերազմական ճակատը, ճամբորդութիւն ընելով Սպաթլընտի եւ Անգլիոյ մէջ: Ասիկա ճիշտ ընդհանուր Յարձակողականի ՏԻ ՏէՅ ըսուած օրերուն կը զուգարկուէր: Ան վարպետ հրացանագար կ'էր եւ կապուած էր 175րդ Հետեակազօրքի, 29րդ Զօրաբաժնին, Էլ անուն իմբակին: Այս զօրաբաժնին անունն էր Կապոյտ եւ գորշ զօրաբաժին: Ան այս ընդհանուր յարձակողական օրերուն, այսինքն Յունիս 16, 1944-ին զոհ ե-

Սիրելի ամուսնոյս, ողբ. ՎԱՐԳԱՆ ՆԱՃԱՐԵԱՆԻ մահուան 15րդ տարեդարձին առթիւ, անոր անմոռանալի յիշատակին, որպէս թարմ ծաղկեփունջ, 20 տոլար կը նուիրեմ «Եր. Հայաստան»ին:

Ուստր, Մէս. Արուեսակ Նանարեան

զաւ Ֆրանսայի Սէնթ Լօ, չրջանին մէջ, հաղարաւոր այլ զինուորներու հետ, որպէսզի Ամերիկեան եւ թէ ամբողջ աշխարհը ազատ եւ խաղաղ ապրի:

Սարճընթ Հրայր Սիմոնեանի մարմինը Ամերիկա զրկուեցաւ 1948ի Ապրիլ 26ին եւ թաղումը կատարուեցաւ Մընէնտղի Ալպընի Բուրըլ գերեզմանատան մէջ, զինուորական յատուկ արարողութիւններով:

Տիկին Սիմոնեան Ամերիկեան կառավարութեան կողմէ անուանուեցաւ «ԿՈՒՏ ՍԹՍՐ ՄՍՏԸՐ»:

Տիկին Սիմոնեան, Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ Եկեղեցասէր Տիկնանց Միութեան հիմնադիր անդամներէն մին էր: Այս Միութիւնը հիմնուած է 1914ին, երբ 49 տիկիններ անդամակցեցան, Ամերիկահայոց Առաջնորդ Արսէն Վրդ. Վեհունիի նախագահութեամբ:

Վօթրվիթ քաղաքի Սարճընթա Սիմոնեան եւ Աւագեան, Վեթեքաններու Բոսթը իր անունը առած է ի պատիւ Տիկին Սիմոնեանի նահատակեալ որդւոյն, եւ ի պատիւ Սարճընթ Մայքըլ Աւագեանի, որ նմանապէս Վօթրվիթ քաղաքէն զոհ դացող Հայ զինուոր մը եղած է:

Տիկ. Փայլուն: Սիմոնեան մահացաւ 1978ի Հոկտեմբեր 2ին, Ալպընի Գաունթի Նըրսինկ Հոմին մէջ, ուր կը մնար տասնը ինը ամիսներէ ի վեր: Որու ընթացքին իր երկու վերապրող զաւակները՝ Ժիրայր եւ Արամ, ամէն օր, առանց բացառութեան, կ'այցելէին իրեն: Թաղման կարգը տեղի ունեցաւ Հոկտեմբեր 4ին, Վօթրվիթ քաղաքի Ս. Պետրոս Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մէջ, ձեռամբ Հոգեւոր Հովիւ Արթ. Տէր Կարէն քհնյ. Կոստեանի: Մարմինը ի հող զրկուեցաւ Մընէնտղի, Յլպընի Բուրըլ գերեզմանատան մէջ:

Իր ետին կը թողու նաեւ ութը թոռներ: Այս տխուր առիթով, ի յիշատակ իրեն, զաւակները՝ Ժիրայր եւ Արամ Սիմոնեաններ, 25 տոլար կը նուիրեն «Եր. Հայաստան»ին: Բարեկամ մը